

نشست علمی تخصصی هنر، معماری و شهرسازی عصر پنجشنبه‌ها

محل برگزاری: سالن اجتماعات مهندسين مشاور هرم پی

زمان: پنجشنبه ۹ اردیبهشت سال ۱۳۹۹

عنوان: مسابقات معماری راستی آزمائی داوران و شرکت کنندگان

۱. راستی آزمائی داوران و شرکت کنندگان ۲. روش برگزاری، مدارک و جوایز

سخنرانان: دکتر کتایون تقی‌زاده، دکتر سعید ایزدی، مهندس شهاب الدین ارفعی و دکتر محمدمهدی محمودی

چکیده‌ای از سخنرانی‌ها:

محمودی: از اندیشکده هرم پی سلام عرض می‌کنم و این نشست ۱۵۸ با موضوع مسابقات معماری راستی آزمائی داوران و شرکت کنندگان می‌باشد که اولین نشست است و نشست دوم با موضوع برگزاری و مدارک و جوایز برگزار می‌شود. در نشست اول در خدمت خانم دکتر کتایون تقی‌زاده، آقای مهندس سعید ایزدی، آقای مهندس شهاب الدین ارفعی هستیم. هر سه بزرگوار لطف کردند و دعوت مرا قبول کردند.

فارغ از صحبت معماری، وقتی حرف و سخن درباره مسابقات می‌شود تصور این است یک موضوع خاص خاص و با یک هدف روشن برای چندین نفر که شایستگی آن کار را دارند. به طریقی و با یک شرایطی انتخاب می‌شوند که شرایط هم حتماً مساوی است و آن فعالیت و کار را انجام می‌دهند. این چند نفر از نظر حرفه و اخلاق باید مورد تأیید باشند که مدارک را بررسی کنند و نهایتاً یک نفر برنده می‌شود و معرفی می‌شود.

اولین سوال این روند که اشاره شد برای مسابقات معماری هم درست است. صحبت را با خانم دکتر تقی‌زاده شروع می‌کنیم.

تقی‌زاده: سلام عرض می‌کنم. خوشحال هستم که در خدمتتان هستم. موضوعی که انتخاب شده است موضوع خوبی است که در دنیا مطرح هست و به دنبال این هستند که برایش یک ضوابطی تدوین کنند و بعضاً برایش ضوابطی تدوین شده است. در مورد سوال اول اگر تعریف مسابقات معماری به همین شکلی باشد که الان وجود دارد یعنی موضوعی تعریف شود، یک حامی یا یک کارفرما داشته باشد و یا عده‌ای دعوت شوند و یا آزاد باشند که شرکت کنند روندش همین هست. ولی حالا بعد به این می‌رسیم که تعریف مسابقات معماری خیلی تغییر می‌کند و در نتیجه این شیوه هم تأثیر می‌گذارند و تغییر خواهد کرد. من در این قسمت به همین مقدار اکتفا می‌کنم که اگر موضوع همین باشد روند و مراحل هم همین است که عده‌ای شرکت کنند و عده‌ای هم داوری می‌کنند و نتایج اعلام می‌شود. ولی حتماً وقتی وارد جزئیات شویم توضیح بیشتری خواهم داد.

محمودی: پس کاملاً موافق هستید که این روند وجود دارد. حالا نظر آقای مهندس ارفعی را می‌شنویم.

ارفعی: من هم سلام عرض می‌کنم. ممنونم که موضوع بسیار حساسی را در این جلسه مطرح کردید. به نظرم این موضوع به صورت گسترده‌تر از جنبه‌های دیگری می‌تواند تغییر کند. چون برگزاری مسابقه معماری از حوزه یک فعالیت طراحی و معمارانه در دنیای امروز دارد خارج می‌شود. مسابقه معماری الان یک گامی به سمت عدالت اجتماعی و حاکمیت اندیشه‌های عام می‌شود و آن چیزی که در نهایت بخواهیم بگردیم به صورت محصول معماری است که این نکته بسیار حائز اهمیت است. یعنی برگزاری یک مسابقه معادل این است که در یک روندی متقاضی که نامش می‌تواند کارفرما، دولت و یا هر ارگانی باشد در حقیقت خریدار یا جذب کننده

اندیشه والی در اجتماع است که به صورت متعارف نمی‌تواند دسترسی داشته باشد و این موضوع به نظر من بسیار حائز اهمیت است. موضوعی است که می‌تواند اثرگذار باشد. در کیفیت آن چیزی که به عنوان محصول در این حوزه تولید می‌شود در اجتماع عرضه می‌شود. همان تعریف شماسست ولی در ذهن ما بسیار گسترده‌تر و شامل حیطه‌های وسیع‌تر در سایر موارد می‌تواند داشته باشد.

محمودی: درباره ضوابط، حساسیت، عدالت اجتماعی اشاره‌ای شد. آقای مهندس ایزدی از نظر ایده و اندیشه در معماری نظرتان

چیست؟

ایزدی: من هم خدمت شما و بزرگواران حاضر در جلسه سلام عرض می‌کنم. من هم کاملاً با نظر خانم دکتر و آقای مهندس موافق هستم. به نظرم مسابقه امروز در جامعه حرفه‌ای ما و حتی در خارج کشور به‌طور ویژه مورد توجه است و به عنوان یکی از ابتکارترین روش‌ها برای گسترش دادن موضوعات و مسائل و اخذ نقطه نظرات در مقیاس‌های مختلف مورد توجه هست. من فکر می‌کنم هم دستگاه کارآفرینی و هم حرفه‌مندان و همه افرادی که به نوعی دخیل در این فرآیند هستند از برگزاری مسابقه فی‌الذمه راضی هستند. اگر چه در برگزاری و داوری چالش‌های زیادی وجود دارد ولی به هر حال همگان بر اهمیت برگزاری مسابقات تاکید دارند. من توجه بزرگواران را به دو تا دستورالعمل و یا آئین نامه جلب می‌کنم. در طول سال‌های که پشت سر گذاشتیم یک بار سازمان برنامه و دستورالعمل ویژه ابلاغ کرده برای برگزاری مسابقات و یک دستورالعمل هم گروه معماری و شهرسازی فرهنگستان و هنر به وزارت راه و شهرسازی داد و در شورای شهرسازی تصویب شد. ما الان دو تا سند داریم که چگونگی برگزاری، انواع و اقسام مسابقات، ارکان برگزاری مسابقات همه اینها در داخل این دو سند دیده شده است که نقدهایی هم دارد و می‌شود درباره آن صحبت کرد. به هر حال جای خوشبختی اینجاست که ما الان صاحب دو تا سند مدیریتی هستیم که می‌تواند محتوا و ساختار اجرای برنامه و مسابقات را کنترل و نظارت کنیم.

این نکته را بگوییم که قطعاً در برگزاری مسابقات ذات موضوع مورد تأیید است، ولی اینکه به چه نحو و مکانیزمی است؟ آیا تحت چارچوب ابلاغیه برنامه و بودجه یا مصوبه شورای عالی شهرسازی است؟ که حتماً در صحبت‌های بعدی سعی خواهیم کرد به آن اشاره کنیم.

محمودی: هر سه بزرگوار تاکید کردند بحث مسابقات و خصوصاً مسابقات معماری بسیار حساس و مهم است. به همین دلیل ما این جلسه را دو قسمت کردیم. این جلسه فقط در خصوص داوران و شرکت‌کننده‌ها و راستی آزمای صحبت خواهیم کرد و نشست بعدی درباره مدارک، اسناد و جوایز و اینکه شرکت‌کننده‌ها چه کارهای را باید تحویل بگیرند و چه کارهای را تحویل بدهند. حالا سوال این است که با توجه به اشاره‌ای که شد دو سند در دو ارگان بسیار رسمی وجود دارد. دو سند مدیریتی که باید شرکت‌کنندگان از یک مسیری توسط داوران تایید شوند و کارها تایید شوند و همین روند را شما سه بزرگوار قبول دارید. پس چرا اکثر مسابقات معماری ما از طرف جامعه معماران مورد تأیید نیست. خانم دکتر نظر شما چیست؟ آیا شما اعتقاد دارید واقعاً مسابقات معماری که برگزار می‌شود چه آنهایی که شرکت می‌کنند و چه معمارانی که شرکت نمی‌کنند، اکثراً ناراضی هستند؟

تقی‌زاده: این سوال، سوال خوبی هست ولی پاسخ دادن به این سوال کمی راحت نیست. طبیعی هست که در یک مسابقه شرکت می‌کنند و رتبه‌ای نمی‌آورند. به هر حال هر مسابقه یک برنده اصلی دارد و چند برنده فرعی که براساس رای داوران انتخاب می‌شوند و همیشه اعتراض وجود دارد که در تمام مسابقات هنری که نقد می‌شود و بررسی می‌شود، انتخاب می‌شوند و این اتفاق می‌افتد. این طبیعی هست که ناراضی وجود داشته باشد. عده‌ای از شرکت‌کننده‌ها از نتیجه راضی نیستند و عده‌ای هم نتوانستند شرکت کنند. همچنین عده‌ای طرحشان در دوره اول کنار گذاشته شده است، اینها همه طبیعی هستند. من همیشه این روند مسابقات معماری را چک می‌کنم و ایران و خارج از کشور، ملی و بین‌المللی را نگاه می‌کنم که ببینم روندشان چگونه هست. مهندس ایزدی اشاره فرمودند که ما سند راهبردی برای برگزاری مسابقات داریم که کمتر به آن توجه می‌شود، به نظر من در مسابقات کنار گذاشته شده و

شاید کسی خبر نداشته باشد که چنین چیزی هست. برگزاری مسابقات معماری را به ۲ دسته تائید شده و تائید نشده تقسیم می کنیم. دسته ای که باید از سمت یک ارگان یا سازمان مسئول تاید شود و گروهی که مثل کانسپت، پروتوتایپ هست اینها احتیاج به تائید ندارد. ولی وقتی یک سایت و یک کاربری مشخص وجود دارد باید یک سازمانی مسابقه را تائید کند. وقتی تائید می شود باید یک دستورالعمل اجرای داشته باشد که این دستورالعمل اجرای به نظر مغفول است. به خاطر همین وقتی نتایج اعلام می شود نمی تواند استناد کنند که براساس این ضوابط ما توانستیم این نتیجه را بگیریم. به خاطر همین وقتی ما شرح مسابقات یا فراخوان را می خواهیم بهتر است در این فراخوان مسابقات اشاره شود براساس چه قوانینی است یا وقتی آن نتیجه نهایی اعلام می شود براساس چه قوانینی این نتایج گرفته شده است. به خاطر همین، این اعتراضات وجود دارد. یعنی معلوم نیست براساس چه ضوابطی طرح اصلی انتخاب می شود. البته نمی خواهیم بگویم در همه مسابقات این طوری هست ولی در اکثر مسابقات به این شکل هست. حالا چون ما هنوز درباره داورها صحبت نمی کنیم، در مورد داوری، انتخاب داور، افرادی که کارها را داوری کردند. اینها همه اعتراض هست و علت اصلی این است که در واقع به اسنادی که داریم اشاره نمی کنیم. نوع مسابقات ما معلوم نیست که آزاد هست یا بصورت دعوت می باشد، باید تائید شود یا تائید نشود یعنی ما در مسابقات خودمان چیزی که در دنیا جا افتاده را نداریم و به خاطر همین اعتراض به وجود می آید.

محمودی: فکر نمی کنید در زمان برگزاری مسابقه ما قسمت اول را خیلی عجله می کنیم. یعنی سوالها بعداً مشخص می شود. از آقای مهندس ارفعی سوال کنم شما هم در مسابقات زیادی شرکت کردید و داور بودید. آیا همین سند مورد تاید ۱۰۰ درصد در بعضی از جاها دست و پا گیر نبوده است؟

ارفعی: من به صحبت خانم دکتر یک برگشت داشته باشم. به نظرم به نکته خیلی حساسی اشاره کردند. ما چگونه مسابقه ای برگزاری می کنیم که همه ناراضی هستند. حتی بعضی اوقات برندهها هم ناراضی هستند و فکر می کنم از یک صفت ما ناشی می شود. افرادی که در مسابقه قرار هست حضور فعال پیدا کنند یا داور و یا شرکت کننده هستند. بین اینها باید یک رفت و برگشتی وجود داشته باشد. سوالهای که پرسیده می شود یا اطلاع رسانی که انجام می شود یا توضیحاتی که به نظر می رسد لازم هست، این یک حوزه هست. یک حوزه دیگر مستندسازی روند داوری است. چه کسی به چه موضوعی حساسیت نشان داده است؟ به چه موضوعی رای داده است؟ با چه موضوعی مخالفت کرده است؟ اینها هیچ وقت در اسناد مسابقه ما دیده نمی شود که یک داور چرا در مورد طرحی نظرش مثبت یا منفی بوده است. یک مستندسازی لازم هست که این مستندات در نهایت می تواند تبدیل به یک سند پشتوانه برگزاری مسابقات در کل کشور و در سالهای بعد شود. ما هیچ وقت این سند را تولید نکرده و تولید نمی کنیم. ما بارها دیدیم دکتر ایزدی به خاطر علائق شخصی در این حوزهها ورود می کند و پیگیری می کنند. ولی یک نفر مانند دکتر ایزدی حتما در کشوری به این بزرگی و این همه تعداد مسابقه و این تعداد آرشیف موفق نخواهد شد که آن سندی که موضوع پشتوانه سند ملی برگزاری مسابقه باشد تولید کند. این موضوع بسیار حائز اهمیت است.

ما باید به محصول مسابقه از ابتدا تا انتها به صورت یک روند نگاه کنیم. این روند اگر موفقیت آمیز بود حتی اگر طرح خیلی درخشانی هم انتخاب نشد باز هم در این پروسه موفق بودیم و این میراثی برای بعد از ما خواهد ماند. این قضیه خیلی وقتها فراموش شده است. کانسرهای مسابقه و آنها که دنبال این مقاصد هستند خیلی شکار نمی کنند. شاید خیلی هم برایشان ارزشمند نباشد. این سند برای دیگران و برای برگزاریها دیگر این حوزه ها حائز اهمیت است. می خواستم روی آن تاکید کنم.

محمودی: صحبت های که آقای مهندس ارفعی کردند بسیار جالب بود. اشاره کردند باید یک مستندسازی وجود داشته باشد که البته در کشور ما بسیار ضعیف است حتی قشر دانشگاهی هم مستندسازی نمی کنند. این مستندسازی برای پاسخ به سوالات و یا اینکه برای مسابقات بعدی کمک می کند. آقای دکتر ایزدی نظر شما چیست؟ با تجربه ای که دارید این مستندها کمک می کند؟ آن دو سندی که اشاره کردید سازمان برنامه و بودجه دارد و وزارتخانه تهیه کرده است آیا دست و پا گیر هست؟

ایزدی: اگر اجازه دهید سوال قبلی شما را به صورت کوتاه پاسخ بدهم و بعد راجع به مستندسازی و دو تا آئین نامه بحث کنیم. همان طور که خانم دکتر درباره اعتراض فرمودند، جدا از اینکه با درست یا نادرست اعتراض مواجه خواهیم بود ولی علل اصلی که ممکن است در برنامه مسابقات، اعتراضی صورت بگیرد این است که عنوان کارفرمای برنامه رادر گام‌های مختلف بحث‌هایمان را شفاف اعلام کرده باشیم. به طور مشخص قبل از داوری کدام یک از شاخص‌های داوری را اعلام کردیم. در فرآیند داوری امتیازها و نحوه داوری را اعلام کرده باشیم و... حتی بخش انتهایی که دستگاه‌ها اعلام می‌کنند به برگزیده‌ها به چه صورتی جوایزی اهدا می‌کنند. در تمام مقاطع فرآیند مسابقه هر کدام از فرایندهای عملیاتی که اجرا نشود، پیامد آن اعتراض است. این اعتراض، اعتراض درستی هست. چرا؟ برگزار کننده مسابقه به طور شفاف شاخص‌هایش را اعلام نمی‌کند. چرا داوران دلایل خودشان را اعلام نمی‌کنند؟ من مثالی می‌زنم. ما مسابقه ای برگزار کردیم. ۲ سال طول کشید تا کارفرما جوایز برندگان را بدهد. چون شهرداری می‌گفت من از نتیجه این داوری راضی نیستم. در حالی که کارفرما متعهد هست وقتی داوران انتخاب شدند به احترام هیات داوران مسابقه را به اتمام برساند و جوایز را هم بدهد. یعنی این اجازه در این دستورالعمل داده شده است پس اعتراضات، بخشی از شفاف نبودن، منتشر نشدن و اطلاع رسانی نکردن درست و انجام ندادن تعهدات است. اینها به نظر من این اعتراضات کاملاً درست است و همین باعث شده است که جامعه‌ی حرفه‌ای در مسابقات شرکت نکند، سرد شده و اعتماد نداشته باشند.

مستندسازی حرف بسیار درستی است. در مورد اینکه این مستندات را به چه شکلی منتشر کنیم، بحث‌های خوبی رد و بدل شد. مستندسازی قطعاً ضروری است ولی بسیاری از داوران و حتی کارفرمایان اجازه انتشار مستندسازی را نمی‌دهند. در وهله اول به این جمع بندی برسیم که از ابتدای برنامه‌ریزی یک برنامه را تا مراحل آخر مستندسازی کنیم. ولی اینکه به چه نحوی اطلاع رسانی شود بحث‌ها و چالش‌های زیادی وجود دارد. در این دو سند که خدمت شما ارائه کردم تمام این ارکان دیده شده است ولی همان طور که اشاره شد کارفرمایان زیر بار این چارچوب نمی‌روند در حالی که به نظر من دارد منظم می‌شود و ارکانی که برای یک مسابقه لازم است را شفاف می‌کنند. باید مستندسازی انجام شود و هیات داوری بیش از داوری به یک توافق راجع به شاخص مهم برسد حتی آنها را معرفی کرده باشند. شرکت کننده باید بداند داوران روی چه محورهای تأکید دارند، خاصه کارفرما چه چیزهای هست. اینها موضوعاتی است که بسیار مهم است و باید به طور شفاف باشد که متأسفانه این‌طوری نیست. ضمن اینکه یک سری از اعتراضات به ماهیت مسابقه‌ها برمی‌گردد، بعضی از مسابقات فقط سوری هست یعنی کارفرما فقط به خاطر اینکه به نوعی انجام وظیفه کرده باشد مسابقه را برگزار می‌کند و کار خودشان را انجام می‌دهند. کاملاً مشخص است در جامعه حرفه‌ای شرکت کنندگان در آن مسابقه به حق می‌توانند معترض باشند. بسیاری از مسابقاتی که ما در کشور داریم به این نحوه برگزار می‌شود.

محمودی: در جمله آخر فرمودید خیلی از مسابقات سوری هست. سوال بعدی که پیش می‌آید این است که داوران چه از نظر حرفه، چه از نظر جایگاه، چه از نظر تجربه، چه از نظر جناح فکری چه خصوصیتی نداشته باشند؟ اگر یک مسابقه برگزار می‌شود که ۵ یا ۷ یا ۹ نفر دور هم قرار گرفته‌اند اینها چه خصوصیتی برای داوری باید داشته باشند و خط قرمزشان از نظر شما چیست و نباید از آن عبور نکنند.

تقی زاده: قبل از اینکه جواب سوال شما را بدهم یک نکته‌ای را اشاره کنم. ما در مجموعه داوری خودمان یک چیزی را کم داریم و همان ایرادهای هست که در روند داوری و برگزاری مسابقه، مهندس ارفعی، دکتر ایزدی و جناب عالی به درستی اشاره کردید. نتیجه ای که در کشورهای دیگر به آن رسیدند وجود یک فردی است که یک مشاور متخصص هست. این مشاور متخصص کیست؟ او می‌تواند یک معمار باشد یا نباشد. برای برگزاری مسابقات یک دوره‌ای را می‌گذارند. این دوره را چه کسی برگزار می‌کند؟ مثلاً این فرد از انجمن معماران یک کشوری، در این دوره تخصصی شرکت می‌کند. او حتماً باید در مسابقات حضور داشته باشد یعنی اگر مسابقات تاید شده باشد و همه چیزش مشخص باشد، برنامه دهی می‌کند، خیلی از چیزها را که دیده نمی‌شود و شفاف نیست، را شفاف

می‌کند و ساختار مسابقه را تعیین می‌کند یعنی از اول تا آخر مسابقه و بعد از مسابقه را نگاه می‌کند و اگر مواردی مطابق آن نباشد با قوانین آن کشور می‌تواند جلوی آن را بگیرد. در کشورهای دیگر می‌گویند چنین شخصی به عنوان مشاور و متخصص که این کارها را انجام دهد باید وجود داشته باشد. حالا در کشور ما بعد از اعلام نتایج مسابقه خیلی اتفاق‌ها می‌افتد. مثلاً اینکه نوشته می‌شود کارفرما مخیر است طراح را انتخاب کند! طرح اول جایزه می‌گیرد ولی طرح دهم اجرا شود! این حتماً اعتراض به وجود می‌آورد، این عبارتی که در فراخوان مسابقات نوشته می‌شود باعث می‌شود به این نتیجه برسیم که ممکن هست طرح من اول شود ولی اجرا نشود که در خیلی از پروژه‌ها اتفاق افتاد که طرح سوم و چهارم اجرا شده است.

بنابراین به نظر من این فرد باید به گروه مسابقات اضافه شود و اینکه حالا چه ویژگی‌های باید داشته باشند، باز قوانین برای ما مشخص کرده است. سابقه کار معماری داشته باشد، در مسابقات قبلاً شرکت کرده باشند، یا اینکه در آن زمینه خاص که حالا موضوع کاربری و عملکردی هست تخصص زیادی داشته باشند و اینکه چه ویژگی‌های نداشته باشند و خط قرمزشان کجاست. به نظر من اخلاقیات هست یعنی اگر من یک دفتر مشاوره‌ای دارم و داور هم هستم و همکاران من در مسابقه شرکت کرده‌اند. بالاخره بعد از یک مدت شخص می‌شود که من دانشگاه تدریس می‌کنم و دانشجویانی می‌آیند شرکت می‌کنند که می‌دانم چه افرادی هستند. یک مقدار از این اتفاق‌ها که می‌افتد باعث نارضایتی و دلسردی از شرکت در مسابقه می‌شود. حالا اگر همه شرکت کنند ایرادی ندارد. به نظرم مهم‌ترین نکته اخلاق و پابندی به ضوابطی است که تدوین شده است. اینکه من یک قانونی را قبول ندارم دلیل نمی‌شود که بقیه آن را اجرا نکنند چون قانون بالای سر من هست و من باید به آن احترام بگذارم. اگر نمی‌خواهم به قوانین مسابقه و چیزهای که تدوین شده احترام بگذارم، بهتر است داوری را قبول نکنم چون بعداً مشکلات زیادی به وجود می‌آید.

محمودی: اشاره‌ای که آقای مهندس و خانم دکتر کردند بیشتر روی اخلاق بود. در خصوص فردی که انتخاب کردند که یک فرد و یا یک مشاور در این گروه داوری قرار بگیرد از نظر علمی چه خصوصیتی داشته باشد. ولی از نظر اخلاقی تأکید کردند که مهم‌تر است و آن گروه داوری را هدایت می‌کند. گاهی یک چنین فردی در داوری‌ها وجود دارد ولی برعکس در مورد ناظرها که داورها به آن شخص بها نمی‌دهند در حالی که طبق فرمایش خانم دکتر، ناظر باید فردی باشد که فراتر از داور باشد و داورها چه از نظر علمی و چه از اخلاقی آن را قبول داشته باشند. آیا من اشتباه فکر می‌کنم یا شما هم همین عقیده را دارید؟

ارفعی: شما کاملاً درست فکر می‌کنید. اجازه دهید من هم چند جمله اضافه کنم. یکی اینکه ما داریم از راستی آزمای صحبت می‌کنیم، این لغت راستی آزمای در ادبیات ما تا چند سال پیش وجود نداشت یا اینکه کاربرد کمی داشت. راستی آزمای زمانی است که اصل برائت کمی زیر سوال باشد چون تصور ما این است که همه راست می‌گویند. حداقل باید اینطوری باشد و ما در شرایطی قرار گرفتیم که برای هر موضوعی باید اثبات کنیم که واقعاً راست می‌گوئیم. شاید همه داوران از یک وزن برخوردار نباشند. بارها اتفاق افتاده است با دوستان درباره داوری مسابقاتی ما با خودمان شرط بستیم. من گفتم این مسابقه با داوری X برنده می‌شود یعنی چگونه می‌شود ما بدون اینکه هیچ کدام از طرح‌ها را ببینیم، فقط نام داورها و نام شرکت‌کننده‌ها را دیدیم و در نهایت پیش‌بینی کردیم که چه کسی در این مسابقه پیروز بیرون خواهد شد یعنی به تعبیر دیگر می‌خواهیم پرده دوم یا صفحه دوم را عرض کنم این است که در بهترین حالت می‌شود تصور کرد که سلیقه آنها یکی هست و همه می‌دانند چه مسابقه‌ای، چه گروه و یا شخصی برنده می‌شود. اینکه در مسابقه چه کسی برنده می‌شود این نیست که کسی نداند. چون در نظام جدید و آئین نامه مدیریتی مسابقات، داوران تعهد می‌کنند که نسبت به شرکت‌کنندگان یک تعهد نامه اخلاقی دارند، حتی صورت تنظیم این تعهدنامه است که می‌توان صحبت کرد که چه اتفاقی در نتیجه داوری خواهد بود. به نظرم یک پدیده مایوس‌کننده برای خیلی هاست که امروز مشتری شرکت در مسابقه نیستند و نمی‌خواهند در این رقابت حضور پیدا کنند. این موضوع حائز اهمیت است که اعتماد را می‌توانند پدید بیاورند یا اینکه زیر سوال ببرند و خیلی بد است. در یک مطلب حرفه‌ای موضوع فنی، یک موضوع که ماهیتاً منشاء اندیشه و هنر دارد ما به این معیارهای که حدس

می‌زنیم دست پیدا کنیم. یعنی این یک حوزه هست، حوزه دیگر این است که دکتر ایزدی مثالی زدند که شهردار فلان جا می‌گویند من نتیجه را قبول ندارم، این به نظرم اشکال از کارفرما و شهردار نیست اشکال از یک اندیشه اجتماعی است شهردار فکر می‌کند قییم و ولی، سرپرست داور و جامعه پیرامونش هست که می‌تواند این طوری تصمیم بگیرد. شهردار هم نهایتاً در حد یک بهره‌بردار خواهد بود، در روند زمانی این شهردار آن اندیشه‌ای که به او اجازه داده به این شکل فکر کند، خودش را مالک طرح، طرح عمومی و اجتماعی، یک اندیشه اجتماعی بداند. آن شهردار نمی‌تواند در موردش تصمیم بگیرد. شهردار قبل از اینکه شهردار باشد، یک شهروند این جامعه و شهر است. این قضیه بسیار حائز اهمیت است. این اندیشه برخوردار دموکراتی است که می‌تواند با آن عمده‌ای از این مسابقات را نجات دهد. یعنی یک کارفرما، یک اسپانسر، یک قییم و ولی مردم شهر هست. یک داور و شرکت‌کننده نیست. این نکته بسیار حائز اهمیت است و باید در اجتماع نهادینه شود.

محمودی: ولی من اعتقاد دارم نسبت به ایده‌ها (طبق فرمایش دکتر ایزدی) و مسابقات سوری (طبق فرمایش خانم دکتر تقی زاده) که وجود دارد دانشجویان دانشگاه شرکت می‌کنند و آنها داور هستند، به نظر من کمترین اشتباه را آن شهردار می‌کند. لااقل به زبان می‌گویند که من این مسابقه را قبول ندارم بقیه خیلی تمیز این کار انجام می‌دهند و آن برگه تعهدنامه را امضاء می‌کنند. اینکه شما می‌توانید پیش‌بینی کنید در مورد طرح‌های که هنوز ندیده‌اید ولی در مسابقات تمام پیش‌بینی‌ها درست در می‌آید و من هم وقتی اسامی شرکت‌کنندگان و داورها را می‌بینم می‌توانم پیش‌بینی کنم چه کسی برنده هست. بنابراین در جامعه معماری پیش‌بینی که می‌کنیم زیاد شده و همگی به این مسابقات بی‌اعتماد شدیم یا اینکه می‌بینیم که آن سند اعتباری ندارد.

ارفعی: شرمنده، من میان صحبت‌های شما یک نکته اضافه کنم. ببینید مسابقه برگزار می‌شود و در آخر می‌بینید قرارداد نهایی با چند تا از داورها بسته می‌شود. این مفهومی چیست؟ کجای دنیا چنین اتفاقی می‌افتد؟

محمودی: آقای دکتر ایزدی، صحبت آقای مهندس ارفعی خیلی تعجب آور نیست. نظر شما چیست؟

ایزدی: چند نکته را سریع می‌گویم. همین نکته به نظر من بحث برنامه هست، برنامه‌ای که مسابقات باید داشته باشد یا کارفرما خیلی سریع از آن می‌گذرند یا مجری خیلی به داشتن برنامه اعتقاد ندارد یا داوری یک بار هم برنامه را نمی‌خواند و از نگاه خودش مسابقه را داوری می‌کنند. دیشب بحث داغی بین هیات داوران و درباره برگزار کننده یک مسابقه پیش آمد. او برنامه‌ای نوشته بود و می‌خواست اعلام کند و یکی از داوران خیلی محکم ایستاد و گفت من این برنامه را قبول ندارم. اول اینکه کارفرما باید مقید به این باشد که برنامه داشته باشد، هیات داوران ورود پیدا کنند و نظر خودشان را در برنامه کارفرما قید کنند و به این برنامه‌ها پایبند باشند. به نظر بحث‌های که شد اگر این موارد رعایت شود خیلی از این بحث‌ها از بین خواهد رفت. بخش دیگری که درباره آن می‌خواستم صحبت کنم راجع به تکمیل هیات داوران است که عزیزان توضیح دادند و به نظر می‌رسد درباره تکمیل هیات داوران هم باید یک تامل جدی داشته باشیم. در وهله اول، تکمیل هیات داوران باید از متخصصان مختلف باشد یعنی فقط ما معماران دور هم جمع نشویم. به نظر من باید تخصص‌های مختلف مثل یک جامعه شناس، یک اقتصاد دان، متخصص بحث اجرا و گروه‌های مختلف دور هم جمع شوند. سعی کنیم گروه‌های مختلف سنی داشته باشیم. به عنوان مثال اگر دکتر اعتصام به عنوان پیشکسوت در این جلسه حضور داشتند یک جوان معمار و تازه کار هم می‌تواند در ترکیب داوری مسابقه حضور داشته باشد.

خانم‌ها روی موضوعات خاصی تاکید دارند و جزئیات بیشتری را می‌بینند، آقایان به کانسپت‌ها دقت می‌کنند می‌توان از ترکیب خانم‌ها و آقایان در هیات داوری استفاده شود. از همه مهم‌تر نمایندگان و کسانی که در این موضوع ذی‌نفعند شاید بتوانند به هر شکلی نمایندگی کنند و از آنها نظرسنجی شود. نکته سوم هم اخلاق است که خانم دکتر به طور کامل توضیح دادند که پایبندی به اصول اخلاقی توسط هیات داوران بسیار مهم است و متأسفانه در جلسات شاهد بودیم این موضوع رعایت نمی‌شود، اگر داور بیشتر از اینکه اصول داوری را رعایت کند، تمایلش به کارفرما باشد، با این کار مسائل اخلاقی را زیر پا گذاشته است. نکته آخر من بحثی به عنوان

حقوق معنوی داریم که به شدت زیر سوال رفته است. در مسابقات اکثر آرشیتیک‌ها می‌گویند ما وقتی در مسابقه‌ای شرکت می‌کنیم صاحب یک حقوق معنوی هستیم اما کارفرما این موضوع را جدی نمی‌گیرد که آرشیتکتی که این طرح را داده است صاحب آن ایده هست و حقی دارد. کارفرما نمی‌تواند بگوید یک نفر را استخدام کنیم و از سه طرح مختلف یک طرح جدید برای ما بکشند. اتفاقی که متأسفانه بسیار دیده شده است این است که ایده اول را به یک مشاور دیگری می‌دهند تا در قالب فاز دو اجرا کند. اینها همه بی‌توجهی به حقوق معنوی طراحان است.

محمودی: تا اینجا می‌گذرد ایرادهایی را می‌بینیم که در اکثر مسابقات تکرار می‌شود ولی الان شما اشاره کردید بهترین راه حل این هست که از خانم‌ها و آقایان، از سنین و رشته‌های مختلف دور هم جمع شوند و این کار داوری انجام شود. خانم دکتر تقی زاده به نظر شما الان از نظر بلوغ فکری برای مسابقات معماری با این گذشته بسیار بدی که داریم آیا می‌توانیم گروهی را تشکیل دهیم برای داوری که هم جوان، هم پیر، هم خانم و هم آقا باشند؟ هم از ذی‌نفعان دعوت کنیم و هم از معماران و هم از سازه‌ای‌ها و هم از علوم اجتماعی باشند؟ خوب ما چهار نفر که معمار هستیم آیا ما معماران این موضوع را می‌پذیریم که در یک داوری با این افراد باشند، یا همان اشاره‌ای که شد که درباره ۵ تا معمار جمع می‌شوند و معماران تصمیم می‌گیرند در مسابقات که حتی نزدیک‌ترین چیزی که بحث سازه‌ای و تأسیساتی هست قبول ندارند یک سازه‌ای صحبت کند تا برسد به آنکه ذی‌نفعان را دعوت کنند، الان در مسابقات معماری وضعیت ما چگونه هست؟ من تصورم این است که ما آن ایده‌ها را نمی‌خواهیم. این اوضاع بسیار بد مسابقات معماری، مسابقاتی که چه از نظر حرفه‌ای و چه دانش‌افزایی این مشکلات را داریم، چگونه یک قدم اینها را بهتر کنیم؟

تقی زاده: موضوع این هست که ما معمارها زورمان زیاد هست چون در دوران تحصیل می‌خوانیم و می‌دانیم تأسیسات، سازه، انرژی چیست. می‌دانیم مصالح یا برآورد هزینه چیست. از اول به ما گفتند که در یک تیم طراحی، معمار همیشه سرگروه هست به خاطر همین می‌توانیم با صحبت‌هایمان افراد دیگری که در دیسپلین‌های دیگر هستند را تحت تأثیر قرار دهیم چون می‌گوییم تأسیسات به این شکل یا سازه به این شکل می‌باشند. اما اگر ما الان انتظار داشته باشیم که خیلی سریع به آن حد ایده‌آل برسیم زمان زیادی می‌برد و نمی‌شود. من فکر می‌کنم طبق پیشنهادی که آقای دکتر ایزدی دادند، حداقل در داوری‌هایمان از افراد پیشکسوت و افراد جوان استفاده کنیم چون جوان‌ها سریع‌تر می‌پذیرند و این تغییرات را یا اینکه با زمان دارند پیش می‌روند یا اینکه به مسائل طور دیگری نگاه می‌کنند. ولی باز همه آنها به قوانین و ضوابط برگزاری مسابقه برمی‌گردد. اگر تعیین کنیم در هیات مسابقه باید این افراد حضور داشته باشند و یکی این مسابقه‌ها را تایید کنند آن فردی که من گفتم به عنوان مشاور متخصص وجود دارد، از اول نگاه می‌کند، می‌تواند داورها را اضافه کند یا شخصی را حذف کند، می‌تواند برنامه را نگاه کند، می‌تواند راجع به جوایز نظر دهد، نه اینکه نظر خودش را اعمال کند بلکه براساس آن چیزی که قوانین هست می‌تواند آنها را اعمال کند. به خاطر همین به نظر می‌رسید کمترین کار ترکیب سنی و جنسی هست که می‌تواند در کارهای داوری رعایت شود. نکته بعدی اینکه شاید مردم (ذینفعان) طرح و کانسپت را در ابتدا متوجه نشوند ولی وقتی یک ماکت ساخته شد، اگر آن طرحی را که برنده شده است ببینید، می‌توانند اظهار نظر کنند. به عنوان مثال زمانی که ما طراحی یک مدرسه را به مسابقه می‌گذاریم اصلاً به یک معلم و شخصی که از آن فضا و محیط استفاده کرده و آشنا هست، نور مناسب، نشستن بچه‌ها، چطور خارج می‌شوند توجهی نمی‌کنیم یا وقتی پارک و مرکز تجاری طراحی می‌کنیم هم همین گونه است. اصلاً مگر برای آن مردم منطقه طراحی نمی‌کنیم چرا برای استان خراسان یا آذربایجان طراحی می‌کنیم ولی در تهران برگزار شده و داوری می‌شود. انگار افرادی که در آن استان زندگی می‌کنند هیچ حقی ندارند. ما در مسابقات هیچ حقی برای کاربران قائل نیستیم. من سه تا نکته را بگویم اول ترکیب جنسی زن و مرد، دوم ترکیب سنی و ذی‌نفعان به خصوص مردمی که از آن فضا استفاده می‌کنند بهتر است به هیات داوران اضافه شوند.

محمودی: البته اگر این سه گروه اضافه شوند واقعاً آن پروژه‌ها کاربردی‌تر، واقعی‌تر و مردمی‌تر می‌شود. اشاره که شد که ما

معمارها زور می‌گوئیم. من اعتقاد دارم ما فقط وقتی دور هم هستیم به هم زور می‌گوئیم و اگر یک گروه متخصص سازه و یا یک گروه متخصص اجتماعی یا متخصص تأسیسات باشند حرفی برای گفتن نداریم و اگر با آنها روبرو شدیم می‌بینیم مشکلات زیاد هست. به همین دلیل در طراحی ما هیچ وقت مهندسین تأسیسات را قبول نداریم.

تقی زاده: آقای دکتر محمودی من منظورم همین بود. دقیقاً وقتی ما معمارها خوشان هستیم نظرم را اعمال می‌کنیم.

محمودی: به همین دلیل هست که اکثر بناهای ما زشت هستند به دلیل اینکه مثلاً ما با تأسیساتی‌ها صحبت نمی‌کنیم. اکثر بناها تغییر شکل دادند چون با بهره بردار صحبت نکردیم. آن غروری که طی این ۷۰ سال برای معمارها افتاده است. معماران ایرانی فکر می‌کنند رهبر ارکستر هستند در حالی که سازی بلد نیستند بزنند. برای همین است بناها به این شکل در آمده و مسابقات به این شکل برگزار می‌شود. دوباره یک سری معمار دور هم جمع شدیم که یک سری داور و یک عده‌ای برگزار کننده هستیم یعنی مشکل این است از بقیه گروه‌ها چه آنها که در قسمت طراحی هستند و چه آنهایی که در قسمت بهره برداری هستند راهنمایی نخواستیم. جالب است اشاره‌ای کردید به جنس زن و مرد و سن و رشته‌های مختلف و مردم (دینفعان) مردمی که بهره‌بردار هستند. آقای مهندس شما این سه گروه را قبول دارید؟ من یاد مسابقه‌ای افتادم خانم زها حدید در تهران برگزار شد که دو تا سه بار در تهران داوری شد، گروه‌های داوران با هم دعوا کردند من در گروه سومی حضور داشتم متأسفانه شنیدم یکی از داوران می‌گفت این همه آقا هستیم یک خانم برای ما طراحی کند؟؟؟ یکی دیگر گفت ما این همه معمار ایرانی داریم چرا باید یک معمار خارجی بیاد؟ گفتم درست است این همه معمار ایرانی داریم یک بنایی نشان دهید که درست طراحی کرده باشیم. آقای مهندس در خدمت شما هستیم.

ایزدی: اگر ترکیب زن و مرد، ترکیب سنی، ترکیب تخصص‌های مختلف و حضور ذی‌نفعان را به چهار دسته تقسیم کنیم. چهارمین گزینه هم مهم است. چهار بحث راجع به ترکیب هیات داوران داشته باشیم.

محمودی: آیا این چهار گروه از نظر شما می‌تواند مساوی باشد و یا کدام گروه می‌تواند قوی‌تر باشد؟

ایزدی: در این ترکیب به نظر من هیچ کدام نباید به دیگری برتری داشته باشد و همه مساوی هستند. اصولی اخلاقی به شدت رعایت شود یعنی جوان‌ها ضمن احترام به پیشکسوت‌های خودشان، آقایان ضمن احترام به بانوان در آن جلسات نظر خودشان را تحمیل نکنند. ما دعواها و رفتارهایی داریم که در جلسات هیات داوری درست نیست. یعنی وقتی ترکیب و فضا برای اعلام نظر از نظرها و دیدگاه‌های مختلف فراهم شده، به این نحوه چیدمان می‌شود. من فکر می‌کنم این نشست را به سمتی که می‌خواهیم مسابقات معماری را به دلیل درست بودن به سمتی ببریم که ادامه پیدا کند و نقایص آن را برطرف کنیم و اگر انتقاد هم شد اصلاح شود و ادامه پیدا کند یعنی یک آسیب‌شناسی است. حالا به سمتی ببریم که مسابقات بهتر شود، معماران اعتماد بیشتری به مسابقه و شرکت کننده در مسابقات داشته باشند. وقتی بعضی از جوان‌ها را می‌بینم فقط خواهش می‌کنم که بیاید در مسابقات شرکت کنید، فرصت خوبی هست ولی به دلیلی که گفته شد روی خیلی مسائل معترض هستند و به قول آقای مهندس ارفعی کارفرما کارهای بسیار عجیب و غریبی می‌کند. اینها همه باعث می‌شود که جوان‌ها عقب بکشند. در جمع بندی نشست امروز به این چند نکته برسیم که برگزارکننده‌های مسابقه معماری چه کاری انجام دهند که این فرآیند ادامه پیدا کند. من به شدت معتقد هستم برگزاری مسابقه هم برای کارفرما، هم برای معمارها، هم برای ارتقای آن چیزی که حاصل می‌شود بسیار مهم و لازم هست ولی پر از مشکل و مسئله هست که باید بتوانم از این گفت و گوها نهایت بهره را ببریم و مسائل و مشکلات خودمان را برطرف کنیم. اگرچه باید ذکر کنیم مسابقاتی هم داشتیم که با کمترین مسئله برگزار شوند و نتایج خوبی داشتند. اخیراً مسابقه‌ای برگزار شد که در تیم داوری بودم و کمترین اعتراض را داشتیم، بیشترین رضایت کارفرما از نتیجه هیات داوری داشتیم و به نظر می‌رسید که به زودی نتایج به اجرا برسد. باید بتوانیم چنین مسابقاتی را تحلیل کنیم و ببینیم چه نکاتی داشتند که توانسته در دوره مسابقات موفق باشند. این هم به نظر نکته خوبی هست که درباره آن صحبت شد خوب است.

محمودی: اشاره که کردید که آقای مهندس ارفعی بدانند در مورد اینکه تصور و صحبت از نظر داوری این بود. اگر از لحاظ جنسیت، سن، تخصص، بهره‌بردار رعایت شود بهتر است. اشاره شد هر چهار گروه مساوی و هم وزن باشند، یک وزن سنگین‌تر به سه تای دیگر سلطه نداشته باشد. نظر شما چیست؟

ارفعی: من صحبت‌های قبلی خانم دکتر را در چهار کلمه جمع بندی کردم. حضور این ارکان مختلف در تصمیم‌گیری یعنی ماهیت مسابقه را به عنوان یک فعالیت دمکراسی آخرین تعریف می‌کند. کل عوامل دخیل در مسابقه به نحوی همه حضور داشتند و نظرات آنها در نتیجه نهایی اعمال شده است. مسلماً همه اینها حضورشان موثر است و پشتوانه کل این مسابقه می‌شود ولی نکته‌ای که هست اثر گذاری آنها هست که موضوع سوال شما هم بود. به نظرم می‌رسد وقتی یک پروژه‌ای در مقیاس شهری است نمی‌شود تمام مردم شهر را به عنوان داوران مسابقه دعوت کرد. می‌توان ماکت پروژه را در یک حوزه عمومی قرار داد و از مردم خواست نظراتشان را بگویند. این لغت "مردم" طیف گسترده‌ای را شامل می‌شود. از یک دانش آموز تا یک فرد کهنسال که از آن سایت زمین خاطرات تاریخی دارد همه آنها می‌توانند در آن حوزه وارد شوند. آنها داور نیستند ولی به عنوان بهره‌برداران نهایی نظر و حضورشان را در پروژه تثبیت می‌کنند و وقتی حضور آنها تثبیت شود به گونه‌ای موفقیت پروژه است که گارانتی می‌شود. بالاخره وقتی همه افراد قبول کنند بهترین نتیجه برای آنها بوده است طبیعتاً کارفرما هم آن چیزی که پشت ذهنش هست موفقیت پروژه می‌باشد. گاهی از کارفرما انتقاد می‌کنیم. کارفرما اتفاقاً می‌تواند دلسوزتر از همه باشد اگر آگاهانه و با الگوی مناسب رفتار کنیم. حتماً داوران اولین گام اظهارنظر و قضاوت هستند. بقیه هم می‌توانند نظرشان دیده شود و اعمال شود. این به نظر من روش بسیار پسندیده‌ای هست که در جامعه ما را به ارتقای کیفیت نهایی نزدیک کند.

محمودی: بیشترین صحبت‌ها و بیشترین ایرادها را هر سه بزرگوار از قسمت داوران گرفتید و آرزو کردید داوران از امروز چه از نظر اخلاقی، چه از نظر تخصصی بتوانند بهتر باشند. اشاره شد که چگونه این گروه شکل بگیرد. آقای مهندس ارفعی، به عنوان آخرین سوال نظر شما درباره شرکت کننده چیست؟

ارفعی: البته من فکر می‌کنم که مجموعه شرکت‌کننده‌ها شاید بتوانند یک رای داوری را تولید کنند یعنی آنها هم درگیر یک موضوع خاص بودند و در این پروسه یک محصولی را تقدیم جامعه، براساس اندیشه جمعی ارائه دادند. فراموش نکنید وقتی می‌گوییم شرکت کننده دیگر فرد نیست، تیم هست. یک فعالیت جمعی، یک فعالیت اجتماعی، یک فعالیت جمعی از مجموعه تخصص‌ها است که این محصول را به عنوان نتیجه ارائه می‌کند یعنی افرادی که شرکت کردند می‌توانند به نحوی داور باشند و البته اکثراً طرحشان در یک مقیاس تعریف شده عرضه می‌شود. چطور در فستیوال‌های سینمایی خود افرادی که شرکت کردند هم می‌توانند نظر دهند. از آن طرف می‌خواهم بگویم که چگونه هست تماشاچی‌ها هم می‌توانند نظر دهند و نظرشان را جمع‌بندی کنند. حتی نظر مستقل دهند. بنده در فستیوال معماری در کشور بلاروس حضور داشتم یک سری کار گذاشته شد، داورها دیدند و نظر دادند. همه‌ی این اتفاق‌ها افتاد و روز برگزاری مراسم نهایی کشیش شهر با همراهانش هم آمده بود، صحبت کرد و گفت ما به رای داوران احترام می‌گذاریم. ما هم مجموعه‌ای را که مسابقه بود بازدید کرده و به یکی از این اثرها که از نظر ما شایسته بود می‌خواهیم جایزه بدهیم در حالی که آن اثر برنده نشده بود ولی آنها پسندیده بودند.

در آن شهر یک مجله‌ای بود که یکی از بهترین‌های آن کشور به همراه مجموعه شان آمده بودند و طرح‌ها را دیده بودند. آنها هم یک طرح دیگری را انتخاب کرده بودند و یک مجسمه سفارش دادند که با یک الاغ پارچه‌ای درست شده بود و در یک جعبه بزرگ و به طراح آن دادند. نظرش را گفتند و تحلیل نظرشان را گفتند. یعنی مسابقه از یک پدیده که محورهای برگزار کننده داور و شرکت کننده هست تبدیل به یک پدیده اجتماعی می‌شود. همه مردم در آن شرکت می‌کنند همه نظر می‌دهند و البته آن نظری که مورد قبول گروه خاص است و هدف برنامه هست در نهایت انتخاب می‌شود ولی حضور همه اندیشه‌ها حداقل در مستندسازی به یادگار می‌ماند.

محمودی: ممنون آقای مهندس ارفعی، آقای دکتر ایزدی وقت‌مان تقریباً تمام هست شما چه نگاهی دارید آقای مهندس خیلی رویایی بودند که افشار مختلف هم نظر بگیرند در صورتی که واقعیت، الان این است و ما از داوری‌ها، قضاوت‌ها و مسابقات بسیار ناراضی هستیم. نظر شما بر روی شرکت‌کنندگان چیست؟

ایزدی: بحث شرکت‌کنندگان بیشتر به اینکه مسابقه ما چه نوع مسابقه‌ای هست برمی‌گردد. آیا مسابقه فراخوان عام هست یا مسابقه محدود هست؟ آیا مسابقه صرفاً ایده است یا می‌خواهیم با جزئیات بیشتری که در دستورالعمل آمده است برگزار شود؟ به هر حال در هر کدام از این انواع مسابقه، به تبع شرکت‌کننده‌ها می‌توانند متفاوت باشند. در فراخوان ایده‌ای به شکل عام همه می‌توانند شرکت کنند. ما یک مسابقه برای ترمینال سلام در فرودگاه امام خمینی (ره) گذاشتیم یک دختر ۷ ساله یک نقاشی بسیار زیبا کشیده بود و تصور خودش از یک فضای ترمینال با کمک پدر و مادر یا خودش انجام داده بود که در عرصه نمایش قرار داد و ایده خودش با یک نقاشی ساده بیان کرده و برنده شد. در کنار آقای X که یک معمار حرفه‌ای و درجه یک بود، پس به نوع مسابقه‌ها برمی‌گردد که آیا مسابقه کانسپت است یا فراخوان عام است، محدود است، متناسب با نوع مسابقه می‌شود. در واقع شرکت‌کنندگان را به نوعی طبقه‌بندی کنیم و بحث کنیم و همه اینها باید در آن برنامه مسابقات که تشکیل می‌دهد و همه باید به یک توافق نسبی برسند. هیات داوران و کارفرما خودشان برنامه را قبول داشته باشند. گاهی اوقات برای برگزار کنندگان مسابقات یک برنامه می‌نویسیم و بعد کارفرما می‌گوید من این را قبول ندارم، لذا همه اینها باید در برنامه باشند.

محمودی: خانم دکتر شما یک جمع‌بندی کنید. این که واقعاً شرکت‌کنندگان مشخصاتی که دوستان گفتند را باید داشته باشد یا بحث اخلاقی و بحث حرفه‌ای را با هم داشته باشند؟ نظر شما چیست!

تقی زاده: من با نظر آقای دکتر ایزدی و آقای مهندس ارفعی کاملاً موافق هستم. همان‌طور که دکتر ایزدی فرمودند نوع مسابقه خیلی مهم است، من اعتقاد دارم که اگر سایت و ساختمان مشخص است به هیچ عنوان نمی‌توان گفت عام هست برای اینکه خیلی خاص است. این پروژه باید محدود یا دعوت شده باشد ولی اگر کانسپت یا پروتکتال می‌خواهیم اعلام کنیم که حتماً معمار هم نباشد، هرطور که اشاره شد با سنین مختلف و تخصص‌های متفاوت باشد. اما موضوع این است که وقتی کسی شرکت می‌کند باید شرکت‌کننده‌ها هم مثل داورها به مسابقه پایبند باشند، احترام بگذارند و اخلاقیات را رعایت کنند. کپی کردن کارهای دیگران یا اخلال در کارهای دیگران و چیزهای که شنیده می‌شود اینها کارهای اخلاقی نیستند. چون مسابقه همان‌طوری که نتایجش هم تعیین می‌کند خیلی منفعت مالی و منفعت حرفه‌ای آن چنانی ندارد و این فقط برای ایده‌های مختلف برای اجرای بهتر یک پروژه است. اصلاً مسابقه نه هدف مادی دارد و نه هدفی که کسی بخواهد خودش را معرفی کند بلکه هدف این است که یک طراحی بهتر اجرا شود و کانسپت بهتری داشته باشد. من فقط برای بخش ترکیب که گذاشته بودیم ما فقط درباره افراد صحبت کردیم در صورتی که اگر در فراخوان مشخص کنیم که مثلاً این مسابقه سند بالا دستش همان اسنادی هست که دکتر ایزدی فرمودند، یک کمی تکلیف برای شرکت‌کننده و داوران مشخص است. بگوییم مطالعات فنی پروژه براساس استاندارد جهانی هر چیزی است یا نه براساس مقررات ملی ساختمان داوری می‌کنیم. کمی مشخص شود و شرکت‌کننده مجبور شود آنها را نگاه کند و در طرحش اعمال کند. فقط شکل یک کانسپت و طرحی باشد که از نظر بصری خوب هست ولی مشکلاتش حل نشده نباشد. به نظر می‌آید آن بخش داکيومنت هم به هیات دواوری باید اضافه کنیم.

محمودی: طبق صحبت‌های شما هم از نظر حرفه‌ای و هم از نظر اخلاقی دیدیم تا الان در مسابقاتمان نکات منفی بیشتر از نکات مثبت بود ولی خوشبختانه هر سه بزرگوار راهکارهای برای قسمت فنی، اخلاقی. نحوه برگزاری ارائه کردید و امیدوارم مسابقات معماری با کمک جوانان با دید بهتر روز به روز بهتر باشد و این دید منفی که برای شرکت کردن داریم از بین برود. من از هر سه بزرگوار تشکر می‌کنم که بسیار صادقانه و واضح صحبت کردید. آقای مهندس اشاره‌ای کردند که بعضی از

صحبت‌هایشان شاید پخش نکنید ولی تمام صحبت‌های که کردید اینجا راستی آزمائی می‌شود و پخش می‌شود. این برنامه در تاریخ ۹ اردیبهشت برای اولین بار از اینستاگرام، مجله ایوان و کانال اندیشکده هرم پی پخش می‌شود. از همه متشکرم، لطف کردید و صادقانه تجربیات خودتان را اعلام کردید.